

O'ZBEKISTONDA HOZIRGI BOSQICHDA SPORT TURIZMI O'RNI

Maxmudov Shoxrux Azamat o'g'li.

Toshkent Kimyo Xalqaro Universiteti

Turizm fakulteti . TOUP-502 guruh talabasi

Annotatsiya.

O'zbekiston jahon turizm xaritasida muhim yo'nalish sifatida paydo bo'lishda davom etar ekan, mamlakatda sport turizmining ahamiyati tobora ortib bormoqda. Sport turizmi nafaqat tashrif buyuruvchilarga O'zbekistonning boy madaniy merosi va tarixiy obidalarini bilan tanishish imkoniyatini beradi, balki mamlakatning ajoyib tabiat manzaralari orasida turli sport mashg'ulotlari bilan shug'ullanish uchun zamin yaratadi. Ushbu maqolada O'zbekistonda hozirgi bosqichda sport turizmi o'rni haqida ma'lumotlar berilgan.

Kalit so'zlar: sport turizmi, turizm, o'sish, ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish, jismoniy faollik, madaniy almashinuv.

Аннотация.

Поскольку Узбекистан продолжает становиться важным направлением на мировой туристической карте, важность спортивного туризма в стране возрастает. Спортивный туризм не только дает посетителям возможность познакомиться с богатым культурным наследием и историческими памятниками Узбекистана, но и создает основу для занятий различными видами спорта среди прекрасных природных ландшафтов страны.

Ключевые слова: спортивный туризм, туризм, рост, социально-экономическое развитие, физическая активность, культурный обмен.

Abstract.

As Uzbekistan continues to emerge as an important destination on the world tourism map, the importance of sports tourism in the country is increasing. Sports tourism not only gives visitors the opportunity to get acquainted with the rich cultural heritage and historical monuments of Uzbekistan, but also creates a basis for engaging in various sports activities among the wonderful natural landscapes of the country.

Key words: sports tourism, tourism, growth, socio-economic development, physical activity, cultural exchange.

KIRISH.

Hozirgi bosqichda O'zbekistonda sport turizmi turizm industriyasini shakllantirish va mamlakatning umumiy ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishiga hissa qo'shishda muhim o'rin tutadi. O'zbekistonda sport turizmining asosiy

yo'nalishlaridan biri faol va sog'lom turmush tarzini targ'ib qilishdan iborat. Sayohatchilar nafaqat O'zbekistonning an'anaviy diqqatga sazovor joylari va me'moriy mo'jizalari bilan tanishish, balki tog'larda sayr qilish, manzarali marshrutlar bo'ylab velosipedda sayohat qilish yoki mamlakat daryo va ko'llarida suv sporti turlari bilan shug'ullanish kabi keng ko'lamli sport tadbirlarida ishtirok etishlari mumkin.[5]

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI.

Jismoniy faollikka qaratilgan ushbu e'tibor sog'lomlashtirish turizmiga yo'naltirilgan global tendentsiyaga mos keladi va O'zbekistonni faol va eksperimental sayohat tajribasiga ortib borayotgan sayyohlar uchun talabni qondiradigan joy sifatida belgilaydi. Bundan tashqari, O'zbekistonda sport turizmi mamlakatning turistik takliflarini diversifikatsiya qilish uchun katalizator bo'lib xizmat qiladi. O'zbekiston o'zining Ipak yo'li merosi va Samarqand va Buxoro kabi qadimiy shaharlari bilan mashhur bo'lsa-da, sport turizmiga e'tibor qaratilayotgani turizm sohasiga yangicha ko'rinish beradi. Iqtisodiy nuqtai nazardan, sport turizmi turli sohalarda daromad olish orqali mahalliy iqtisodiyotga sezilarli hissa qo'shadi. Sport ishqibozlari, sportchilar va tomoshabinlar oqimi nafaqat mehmonxonalar va mehmonxonalaridagi bandlik ko'rsatkichlarini oshiribgina qolmay, balki restoranlar, kafelar va dam olish maskanlarida ham xarajatlarni rag'batlantiradi. Qolaversa, xalqaro sport musobaqalariga mezbonlik qilish mamlakatimizning xalqaro nufuzini yuksaltiradi, ommaviy axborot vositalarida keng yoritiladi va jahon sport tashkilotlari bilan hamkorlik aloqalarini mustahkamlaydi.[4]

Natijada sport turizmi O'zbekistonda iqtisodiy o'sish, yangi ish o'rinlari yaratish va infratuzilmani rivojlantirishning asosiy omiliga aylanadi. O'zbekistonda sport turizmi o'zining iqtisodiy ta'siridan tashqari, mamlakatning sporti va tashkilotchilik imkoniyatlarini jahon miqyosida namoyish etishda hal qiluvchi rol o'ynaydi. O'zbekiston nufuzli sport tadbirlari va chempionatlariga mezbonlik qilish orqali dunyoning turli burchaklaridan kelgan ishtirokchilar va tomoshabinlarni jahon andozalari darajasidagi qulayliklar, turar joy va logistika bilan ta'minlashga qodirligini namoyish etmoqda. Ushbu ta'sir nafaqat mamlakatning sport turizmi yo'nalishi sifatidagi obro'sini oshiradi, balki sport diplomatiyasi orqali madaniy almashinuv va xalqaro hamkorlikni rivojlantirishga yordam beradi. Bundan tashqari, sport turizmi O'zbekistonda yoshlarning iqtidorini tarbiyalash va sport madaniyatini yuksaltirishda muhim rol o'ynaydi. Sport bo'yicha o'quv dasturlari, murabbiylik klinikalari va ommaviy tashabbuslar orqali mamlakat yosh sportchilarning kamolotiga sarmoya kiritadi va ularga milliy va xalqaro miqyosdagi musobaqalarda qatnashish imkoniyatini beradi. Yoshlar kamolotiga qaratilayotgan bunday e'tibor nafaqat g'urur va g'urur tuyg'ularini uyg'otadi, balki sportni yoshlar o'rtasida

ijtimoiy hamjihatlik, mahorat va fazilatlarni rivojlantirish vositasi sifatida namoyon etadi.[3]

MUHOKAMA VA NATIJALAR.

O'zbekistonda sport turizmi hozirgi bosqichda turizm industriyasini har tomonlama rivojlantirishga, mahalliy aholi o'rtasida sog'lom va faol turmush tarzini targ'ib etishga hissa qo'shish orqali muhim o'rin tutadi. O'zbekistonda sport turizmining rolini ko'rsatuvchi asosiy jihatlar:

1. Faol turmush tarzini targ'ib qilish: Sport turizmi odamlarni jismoniy faoliyat bilan shug'ullanishga, salomatlik va salomatlikni mustahkamlashga undaydi. Trekking, alpinizm, an'anaviy o'yinlar va suv sporti kabi sport bilan bog'liq turli xil tajribalarni taklif qilish orqali O'zbekiston sayohatchilarga mamlakatning tabiiy go'zalligini o'rganishda faol qolish imkoniyatini beradi.

2. Turizm takliflarini diversifikatsiya qilish: Sport turizmi O'zbekistonning turizm sohasiga rang-baranglik qo'shib, uning madaniy va tarixiy diqqatga sazovor joylarini to'ldiradi. Sport tadbirlari va tadbirlarining mavjudligi sarguzasht, hayajon va sport bilan bog'liq tajribalarni izlayotgan sayohatchilarning turli segmentlarini jalb qiladi va mamlakatning umumiy turizm portfelini kengaytiradi.

3. Iqtisodiy hissa: Sport turizmi mahalliy korxonalar, jumladan, sport inshootlari, turar joy provayderlari, turoperatorlar va mahalliy sotuvchilar uchun daromad keltiradi. Sport tadbirlari va turnirlarini o'tkazish ishtirokchilar va tomoshabinlarni o'ziga jalb qiladi, bu esa turar joy, oziq-ovqat, transport va esdalik sovg'alari uchun sarf-xarajatlarning oshishiga olib keladi va shu bilan turizm sohasida iqtisodiy o'sishni rag'batlantiradi.[2]

4. Xalqaro ko'rinish: Xalqaro sport tadbirlari va musobaqalariga mezbonlik qilish O'zbekistonning jahon miqyosidagi obro'sini yuksaltiradi va yirik sport tadbirlarini tashkil etish va o'tkazish borasidagi imkoniyatlarini namoyish etadi. Ushbu ekspozitsiya nafaqat dunyoning turli burchaklaridan ishtirokchilar va tomoshabinlarni o'ziga jalb qiladi, balki O'zbekistonni sport turizmi yo'nalishi sifatida targ'ib qiladi.

5. Infratuzilmani rivojlantirish: Sport turizmiga e'tibor sport inshootlari, o'quv markazlari va dam olish infratuzilmalariga investitsiyalarni jalb qiladi va O'zbekistondagi umumiy sport ekotizimini yaxshilaydi. Kengaytirilgan qulayliklar nafaqat mahalliy sportchilar va sport ixlosmandlari uchun foydali, balki mamlakatda ko'proq sport tadbirlari va turnirlarini o'tkazish uchun imkoniyatlar yaratadi.

6. Yoshlar taraqqiyoti: Sport turizmi yoshlarning iqtidorini rivojlantirishga hissa qo'shadi, chunki u sport bilan shug'ullanishni rag'batlantiradi, raqobat ruhini tarbiyalaydi, malaka oshirish va tayyorlash uchun imkoniyatlar yaratadi. Sport turizmi tajribalari orqali turli sport tadbirlari bilan tanishish yosh avlodda sportga ishtiyoqni kuchaytiradi va jamiyatda sport madaniyatini tarbiyalaydi.[1]

XULOSA.

Umuman olganda, O'zbekistonda sport turizmi hozirgi bosqichda salomatlik va salomatlikni mustahkamlash, iqtisodiy o'sish, madaniy almashinuv va infratuzilmani rivojlantirish, mamlakatni jadal va jozibador sport turizmi yo'nalishi sifatida joylashtirishda ko'p qirrali rol o'ynamoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR.

1. Tuxliyev I.S., Xaitboyev R., Tursunova G.R. Turizm asoslari. O'quv-uslubiy murakkab. - Samarqand, SamISI, 2013. - 372 b.[1]
2. Qudratov G.H., Pardayev M.Q., Otaboyev R. O'zbekistonda turizm salohiyati va uni rivojlantirishda davlat siyosatining asosiy yo'nalishlari. // xizmat ko'rsatish va turizm sohalarini rivojlantirish: muammolar va ularning yechimlari. - T.:Iqtisodiyot va moliya, 2008. - b. 61-70.[2]
3. Hayitboyev R., Sattarov A. Turizm marshrutini ishlab chiqish texnologiyasi. Samarqand, 2011 yil.[3]
4. Matyakubov U.R. —Ekologik vaziyatni hisobga olgan holda turizmning samaradorligi takomillashtirish yo'nalishlari va istiqbollari mavzusida. nomzodlik dissertatsiyasining konspekti. – Samarqand, 2011. – 12 b.[4]
5. Halikulov A.N. —Mehmonxonalarda xizmat ko'rsatish sifati va samaradorligini oshirish imkoniyatlar dissertatsiya konspekti. Abstrakt. – Samarqand, 2010. – 25 b.[5]